

Праце інфармацыйны навігатар: рэсурсы пазавучэбнай дзейнасці

*Асаблівасці фарміравання інфармацыйнай культуры
навучэнцаў пачатковых класаў сродкамі медыяадукацыі
ў пазавучэбнай дзейнасці*

Буторына Ірына Аляксандраўна

Сярод асноўных кампетэнцый чалавека, які валодае дастатковым узроўнем інфармацыйнай культуры, апошнім часам разумеецца яго здольнасць паспяхова ажыццяўляць жыццядзейнасць у інфармацыйнай прасторы: ведаць і ўмець карыстацца асноўнымі крыніцамі інфармацыі, разумець актуальнасць уменняў якасна весці пошук інфармацыі, глыбока асэнсоўваць яе, бачыць шляхі шматразовага выкарыстання карыснай інфармацыі ў паўсядзённым жыцці, свараць на аснове атрыманай інфармацыі уласныя інфармацыйныя паведмамленні і інш. Як сістэма інтэграцыйных якасцей асобы інфармацыйная культура ўдасканальваецца на працягу ўсяго жыцця чалавека, аднак валоданне ўніверсальнымі інфармацыйнымі ўменнямі (агульнаінтэлектуальнымі, камунікатыўнымі, рэфлексіўнымі, уменнямі карыстання камп'ютарам і інтэрнэт-рэсурсамі, уменнямі творчага выяўлення асобы і інш.) патрабуецца чалавеку ўжо на пачатковым этапе свайго жыцця.

Сярод сродкаў фарміравання інфармацыйнай культуры навучэнцаў пачатковых класаў вялікімі педагагічнымі магчымасцямі валодае медыяадукацыя. У кантэксце сучаснага адукацыйнага працэсу паняцце “медыяадукацыя” мае шырокі спектр значэнняў і разумеецца як педагагічная навука, якая вывучае ўплыў сродкаў масавай камунікацыі на дзяцей і падлеткаў, распрацоўвае тэарэтычныя пытанні падрыхтоўкі навучэнцаў да “сустрэчы” з імі; як практычную сумесную дзейнасць настаўніка і вучняў, накіраваную на падрыхтоўку навучэнцаў да выкарыстання інфармацыі медыя ў штодзённым жыцці, разуменні ролі сродкаў масавай камунікацыі ў культуры і спасціжэнні законаў навакольнага свету; як адукацыйную вобласць, зместам якой з’яўляецца выпрацоўка на аснове атрыманых ведаў пра асаблівасці і ролю медыя ўменняў эфектыўнай работы з інфармацыяй розных відаў [1].

Сродкі масавай камунікацыі з’яўляюцца крыніцай разнастайнай пазнавальнай, эстэтычнай, маральна-этычнай інфармацыі, аналіз якой дапаможа вучням сфарміраваць аб’ектыўныя эмацыяльна-ацэначныя адносіны да навакольнага свету і самога сябе. Па словах А.В.Фёдарова, патэнцыял медыяадукацыі ў сучасным адукацыйным працэсе вызначаецца шырокім спектрам развіцця перцептыўнай, пазнавальнай, маральнай сфер асобы чалавека: эмоцый, інтэлекту, самастойнага творчага і крытычнага мыслення, светапогляду, эстэтычнай свядомасці (успрымання, уменняў мастацкага аналізу і інш.), актывізацыі ведаў, атрыманых у выніку вывучэння традыцыйных дысцыплін гуманітарнага цыклу” [2].

Практыка самастойнага выкарыстання навучэнцамі інфармацыйных уменняў ажыццяўляецца больш за ўсё ў пазавучэбнай дзейнасці, напрыклад, у час выбару для прагляду пэўнай тэлепраграмы, мастацкага ці мультыплікацыйнага фільма, сістэматычнага ўдумлівага чытання ў вольны час часопісаў і газет ці наўмыснага пазбягання іх выкарыстання і інш. Паўнаўважнае ажыццяўленне пазавучэбнай дзейнасці дазваляе настаўніку надаць інфармацыйнаму асяроддзю, у якім кожны дзень знаходзяцца вучні, выхаваўчы характар, прадугледзець магчымасць уключэння навучэнцаў у розныя відаў дзейнасці, якія садзейнічаюць выяўленню індывідуальных інтарэсаў і здольнасцей, узбагачэнню іх асабістага вопыту ўзаемаадносін з інфармацыяй, ствараюць неабходныя ўмовы для сацыялізацыі асобы. Разнастайныя формы пазавучэбнай дзейнасці з выкарыстаннем сродкаў медыяадукцыі могуць быць арганізаваны пасля вучэбных заняткаў, у шосты школьны дзень, у перыяд школьных канікул.

Спецыфіка арганізацыі пазавучэбнай дзейнасці заключаецца ў добраахвотнасці выбару вучнямі відаў дзейнасці, дамінаванні эмацыянальнага аспекту над рацыянальным, максімальнай разнастайнасці зместу заняткаў пры сацыяльнай каштоўнасці арыентаванай накіраванасці ўсіх відаў дзейнасці. Вучань выступае суб'ектам пазавучэбнай дзейнасці: ён удзельнічае ў абмеркаванні магчымых форм дзейнасці, адборы зместу, праводзіць рэфлексійную ацэнку ўласнай інфармацыйнай дзейнасці і эмацыянальнага стану. У той жа час вучань з'яўляецца і аб'ектам пазавучэбнай дзейнасці: згодна з пад кіраўніцтвам настаўніка яму неабходна авалодаць асноўнымі напрамкамі асобна значнай інфармацыйнай дзейнасці, сфарміраваць матывацыю да самастойнага крытычнага аналізу зместу інфармацыйных паведамленняў.

Асаблівасцю ажыццяўлення медыяадукцыі ў пазавучэбнай дзейнасці таксама можна лічыць той факт, што мерапрыемствы могуць быць арганізаваны не толькі ў школе, але і ў рэдакцыях дзіцячых перыядычных выданняў, радыё- і тэлестудыі, іншых сацыяльна-культурных установах. Па словах З.Тэла, творы кінамастацтва, мультыплікацыі, кінематографа, тэлебачання маюць міждысцыплінарны і мультыдысцыплінарны характар [3]. Добраахвотны характар заняткаў дазволіць запрасіць да ўдзелу не толькі вялікія групы навучэнцаў, але і арганізаваць мерапрыемствы па паглыбленым вывучэнні асаблівасцей інфармацыі розных сродкаў масавай камунікацыі для тых вучняў, якія выказваюць асаблівы інтарэс да гэтай сферы дзейнасці. Варта асобна адзначыць магчымасці развіцця творчай сферы асобы вучняў шляхам стварэння калектыўных і індывідуальных работ з мэтай удзелу ў конкурсах друкаваных выданняў, стварэнне літаратурных і мастацкіх твораў па прыкладзе надрукаваных у часопісах і газетах дзіцячых творчых работ, стварэнне пад кіраўніцтвам педагогаў і бацькоў рэкламных ролікаў сацыяльнай накіраванасці, распрацоўку міні-сцэнарыяў мультыплікацыйных фільмаў паводле прачытаных мастацкіх твораў, удзел у сюжэтна-ролевых

гульнях «Наш радыётэатр», «Ствараем пазнавальную тэлепраграму для дзяцей» і інш.

У час працы па фарміраванні ўменняў пошуку, асэнсавання, перапрацоўкі, трансляцыі інфармацыі часта без увагі застаюцца маральна-этычныя аспекты жыццядзейнасці. Аднак, асаблівасці сучаснага інфармацыйнага соцыуму дазваляюць адзначыць, што “этычны запас трываласці” асобы павінен быць значна вышэйшым, чым у традыцыйнай культуры [4]. Метады і прыёмы працы з інфармацыяй сродкаў масавай камунікацыі дазваляюць праводзіць выхаваўчую работу на патрэбным наглядным узроўні, але без збыткавай назідалнасці з боку педагога. Напрыклад, абмеркаванне ўчынкаў герояў вядомых мультфільмаў, выяўленча-выразных сродкаў, з дапамогай якіх аўтар удзейнічае на ўспрыманне гледача ці слухача, аналіз мовы персанажаў, вызначэнне тэмы і галоўнай думкі газетнага артыкула, фарміраванне ўяўленне аб разнастайнасці аўтарскіх трактовак вобразаў з абавязковым улікам маральнай афарбоўкі, пастаноўка вучняў у сітуацыю маральнага выбару разам з героямі фільмаў і інш. Месца і час абмеркавання маральных аспектаў медыяінфармацыі павінны быць асабліва дасканалы прадуманы педагогам, таму што максімальнага выхаваўчага эфекту магчыма дасягнуць толькі ў тым выпадку, калі гэты фрагмент заняткаў будзе асобна значным для кожнага вучня.

У 2014 годзе Прэзідыумам Навукова-метадычнага савета пры Міністэрстве адукацыі Рэспублікі Беларусь па дашкольнай, агульнай сярэдняй, спецыяльнай адукацыі была рэкамендавана да выкарыстання ў ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі праграма факультатыўных заняткаў «Інфармацыйны навігатар» для вучняў 3(4) класаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай і рускай мовай навучання. Коротка спынімся на навукова-метадычных асаблівасцях праграмы.

Мэтай факультатыўных заняткаў “Інфармацыйны навігатар” з’яўляецца фарміраванне ў навучэнцаў пачатковых класаў асноў інфармацыйнай культуры як важнай часткі агульнай культуры асобы.

Задачы факультатыўных заняткаў:

- атрыманне вучнямі першапачатковых уяўленняў аб інфармацыі, яе значэнні і відавой разнастайнасці ў сучасным свеце;
- фарміраванне ўменняў пошуку інфармацыі ва ўсёй сукупнасці інфармацыйных рэсурсаў, крытычнага асэнсавання інфармацыі, атрыманай па каналах сродкаў масавай камунікацыі, асабістай інтэрпрэтацыі і выкарыстання інфармацыі ў пазакласнай дзейнасці;
- пашырэнне ўяўленняў вучняў пра ўплыў інфармацыі на здароўе чалавека і неабходнасць выконваць правілы здаровага ладу жыцця;
- развіццё маральнай сферы асобы вучняў, далучэнне да агульначалавечых каштоўнасцей;

- выхаванне эстэтычнага густу, культуры чытача, гледача, слухача, Інтэрнэт-карыстальніка пры ўсведамленні і выкананні этычных нормаў паводзінаў;
- павышэнне матывацыі да самастойнага крытычнага аналізу інфармацыйных паведамленняў, атрыманых з розных крыніц;
- удасканаленне міжасобавых адносінаў у калектыве, тактоўных дыялагічных зносінаў;
- развіццё культуры маўлення вучняў, пазнавальных і творчых здольнасцей.

Змест факультатыўных заняткаў распрацаваны з улікам асноўных патрабаванняў да арганізацыі выхаваўчага працэсу, выкладзенага ў Кодэксе Рэспублікі Беларусь аб адукацыі: забеспячэнне рэалізацыі праграм выхавання; рэалізацыя сістэмнасці і адзінства педагагічных патрабаванняў; адпаведнасць зместу, форм і метадаў выхавання яго мэтам і задачам; рэалізацыя асобна арыентаванага падыходу; стварэнне ўмоў для развіцця творчых здольнасцей выхаванцаў, уключэння іх у розныя віды сацыяльна значнай дзейнасці і інш.

Зместавая лінія факультатыўных заняткаў “Інфармацыйны навігатар” поўнаасцю адпавядае напрамку выхаваўчай дзейнасці, грунтоўна акрэсленых у “Канцэпцыі бесперапыннай адукацыі дзяцей і вучнёўскай моладзі ў рэспубліцы Беларусь” [5]. Тэматычнае напавненне факультатыўных заняткаў цесна звязана з такімі галінамі гуманітарных ведаў, як культуралогія, мастацтвазнаўства, літаратуразнаўства, гісторыя сусветнай і айчынай мастацкай культуры і мастацтва, псіхалогія развіцця асобы, мастацкага ўспрымання рэчаіснасці, псіхалогія творчасці і інш, што дазволіць рэалізаваць міжпрадметныя сувязі на I ступені агульнай сярэдняй адукацыі.

Праграма факультатыўных заняткаў складаецца з 3 раздзелаў: «Бязмежныя гарызонты інфармацыі» (11 г), «Інфармацыйныя лабірынты» (12 г), «Мой інфармацыйны канструктар» (12 г), якія ўзаемазвязаны паміж сабой. Праграма разлічана на 35 гадзін пры правядзенні заняткаў 1 раз у тыдзень.

Структура кожных заняткаў мае гульнёвую аснову і камбінаваны характар, у змесце кожных заняткаў прадугледжана знаёмства вучняў з даступнымі ўзросту тэарэтычнымі звесткамі пра гісторыю стварэння і асаблівасці прад’яўлення інфармацыі рознымі сродкамі масавай камунікацыі і замацаванне атрыманых ведаў у час выканання практычных заданняў.

Вучэбна-тэматычны план факультатыўных заняткаў “Інфармацыйны навігатар”

№ п/п	Раздзелы і тэмы
Бязмежныя гарызонты інфармацыі (11 г)	
1	Што такое інфармацыя?
2	Віды і крыніцы інфармацыі

3	Чалавек у свеце інфармацыі. Каму і навошта патрэбна інфармацыйная культура?
4	Як узніклі дзіцячыя часопісы і газеты?
5	Газеты і часопісы чакаюць уважлівых чытачоў
6	Добры дзень, шаноўныя радыёслухачы!
7	Кіно. Кіно? Кіно!
8	Як нарадзілася мультыплікацыя?
9	Ці лёгка быць тэлегледачом?
10	Загадкавае слова «Інтэрнэт»
11	Інфармацыйная культура і здароўе чалавека
Інфармацыйныя лабірынты (12 г)	
12	Новая сустрэча з казкай
13	Ці ўмеем мы глядзець мультфільмы?
14	Музыка ў мастацкім і мультыплікацыйным фільмах
15	Праграма тэлеперадач. Што, калі і як глядзець?
16	Як стаць удумлівым чытачом?
17	Фотаздымкі і ілюстрацыі ў часопісах і газетах
18	Калі Інтэрнэт будзе сябрам?
19	Сайты дзіцячых часопісаў і газет
20	Таямніцы радыёэфіру
21	Што мы ведаем пра рэкламу?
22	Свет інфармацыі ў прафесіях
23	Інфармацыйная культура маёй сям'і
Мой інфармацыйны канструктар (12 г)	
24	Інфармацыйная культура чытача, гледача і слухача
25	«Падказкі» часопісаў і газет. Шукаем карысную інфармацыю
26	Знаёмімся з творчасцю аднагодкаў на старонках дзіцячых выданняў
27	Літаратурная гульня «Наш радыётэатр»
28	У скрыначцы з рознакаляровымі алоўкамі... Калектыўнае стварэнне коміксаў (мультфільма, дыяфільма)
29	Запрашаем у незвычайную майстэрню

30	«Па сакрэту – усяму свету». Ствараем часопіс для дзяцей
31	«Вясёлыя старты». Выкарыстанне інфармацыі аб спорце
32	Камп'ютарныя гульні і Інтэрнэт. Формула бяспекі.
33	Наш тэлецэнтр
34	Як выбіраюць хобі? Аўкцыён ідэй
35	Абагульненне. Гульня-падарожжа па станцыях «Інфармацыйны навігатар»

Адной з важнейшых формаў выхаваўчай дзейнасці ў пазаўрочны час з'яўляецца ўзаемадзеянне сям'і і школы. Такія напрамкі дзейнасці, як сістэматычная сацыяльная псіхолога-педагагічная работа з сям'ёй, інфармацыйна-асветніцкія дыскусіі на бацькоўскіх сходах, арганізацыя калектыўных кінапраглядаў якасных твораў дзіцячага кінематографа і тэлепраграм, змест якіх накіраваны на гарманічнае развіццё асобы дзіцяці, сумесная творчасць бацькоў і дзяцей дазваляюць праводзіць мэтанакіраваную працу па фарміраванні і ўдасканаленні інфармацыйнай культуры кожнай сям'і.

У працэсе фарміравання асноў інфармацыйнай культуры вучняў у пазакласнай дзейнасці мэтазгодным з'яўляецца шматаспектнае спалучэнне педагагічнага кіраўніцтва пазакласнай дзейнасцю вучняў з іх самаарганізацыяй. Гэта патрабуе глыбокай і рознабаковай распрацоўкі ўсіх асноўных відаў і форм адукацыйнай, грамадска-арганізацыйнай, працоўнай, эстэтычнай, інфармацыйнай дзейнасці з улікам узроставых асаблівасцей, выхаваўчага патэнцыялу сацыяльна-культурнага асяроддзя.

Ніжэй прапануюцца формы, метады і прыёмы медыяадукацыйнай дзейнасці, якія могуць выкарыстоўвацца па кожным з напрамкаў выхаваўчай дзейнасці не толькі ў час правядзення факультатыўных заняткаў, але і ў іншых формах пазавучэбнай дзейнасці. Прафесійная кампетэнтнасць кожнага настаўніка дазволіць пры неабходнасці распрацаваць на аснове прапанаваных уласныя прыёмы дзейнасці ці напоўніць прапанаваныя формы і метады працы новым зместам, акрэсленым пэўнымі выхаваўчымі задачамі.

Медыяадукацыйныя формы, метады і прыёмы, распрацаваныя на аснове выкарыстання тэлеперадач, мастацкіх і мультыплікацыйных фільмаў	Медыяадукацыйныя формы, метады і прыёмы на паводле выкарыстання дзіцячых перыядычных выданняў	Медыяадукацыйныя формы, метады і прыёмы паводле выкарыстання інфармацыі радыё	Медыяадукацыйныя формы, метады і прыёмы паводле выкарыстання інфармацыі Інтэрнэт-рэсурсаў
Аналіз даступных	Наведванне дзіцячых	“Сямейнае радыё”:	Віртуальнае наведванне

узросту этычных сітуацый на розныя тэмы, прадэманстраваных у мастацкіх і мультыплікацыйных фільмах	бібліятэк з мэтай сістэматычнай працы з дзіцячымі перыядычнымі выданнямі	складанне праграмы радыёперадач, цікавых кожнаму члену сям’і	дзіцячых бібліятэк, праца з электронным каталогам мастацкіх твораў на тэмы
“Стоп-кадр”: прагляд тэлепраграм, дакументальных і мастацкіх фільмаў пра вядомых гістарычных асоб краіны і свету з наўмысна зробленымі паўзамі для выказванняў вучняў уласных прагнозаў далейшага развіцця падзей, выкарыстання раней атрыманых ведаў.	“Інфармацыйны калейдаскоп”: чытанне і аналіз мастацкіх твораў, артыкулаў, нататак пра пра родны горад (вёску). Вызначэнне галоўнай і дадатковай інфармацыі артыкулаў газет і часопісаў на розныя тэмы	Дыскусія “5 пытанняў пра прафесію”: трэнінг культуры маўлення, замацаванне ўмення будаваць вуснае выказванне, задаваць пытанні і адказваць на іх.	Віртуальныя экскурсіі па знакамітых музеях Беларусі і свету
Прагляд і аналіз твораў кінамастацтва з выкарыстаннем метаду эмацыянальна-каштоўнасных кантрастаў: звяртанне ўвагі вучняў на дэмантрацыю ў кіно супрацьлеглых каштоўнасцей, абуджэнне ў вучняў перажывання вышэйшых пачуццяў і ўсведамленне агульначалавечых каштоўнасцей	“Інфармацыйная мазаіка”: назапашванне ведаў пра святы, традыцыі, культурную спадчыну беларусаў і іншых народаў свету	Складанне радыёпаведамлення “Дзеянні ў небяспечнай сітуацыі” па замацаванні правілаў бяспечных паводзінаў вучняў	Наведванне сайтаў дзіцячых часопісаў і газет з мэтай пошуку інфармацыі на прапанаваную тэму
Прагляд і аналіз з маральна-этычнага пункту гледжання даступных узросту	“Школа гаспадара і гаспадыні: пошук матэрыялу на тэмы вядзення хатняй	Імітацыя сітуацыі “Віншаванне па радыё” з мэтай замацавання ў	Гутарка “Калі Інтэрнэт будзе сябрам?”: усведамленне неабходнасці захавання

вучняў рэкламных ролікаў	гаспадаркі, дапамогі бацькам па гаспадарцы.	маўленні веліках слоў і выразаў, правілаў культуры маўлення	фізічнага і псіхалагічнага здароўя ў час знаходжання ў інтэрнэце
Складанне міні-сцэнарыю рэкламных ролікаў на сацыяльныя тэмы	Знаходжанне ў перыядычным друку ўмоў літаратурна-мастацкіх конкурсаў і стварэнне конкурсных работ	Гульня “Уважлівы радыёслухач”: вызначэнне праўдзівай і памылковай інфармацыі на слых	Імітацыя электроннай перапіскі з мэтай замацавання правілаў этычных і бяспечных паводзінаў і інтэрнэце
Завочнае падарожжа “З гісторыі тэлебачання. Папулярныя тэлепраграмы для дзяцей учора і сёння”	Стварэнне вучнямі творчых работ (вершаў, казак, малюнкаў, вырабаў з розных матэрыялаў) па ўзоры прапанаваных у дзіцячых часопісах і газетах	Сюжэтна-ролевая гульня “На хвалях школьнага радыёканала”	Знаходжанне і абмеркаванне зместу інфармацыі на розных тэмы (“Шэдэўры сусветнай культуры” і інш.)
Прагляд і абмеркаванне фрагментаў спартыўных спаборніцтваў розных гадоў, мастацкіх і мультыплікацыйных фільмаў пра фізкультуру і спорт у жыцці людзей з мэтай усведамлення неабходнасці захавання правілаў здаровага ладу жыцця	Знаходжанне на геаграфічных картах населеных пунктаў Беларусі, рэк, азёраў, пра якія даведаліся з падручнікаў, кніг, часопісаў і газет і дадатковай інфармацыі пра іх.	Творчае заданне “Радыёпісьмо ў будучыню” з запісам на аўдыёносьбіт	Дыскусія “Медыя і рэжым дня” з абмеркаваннем аптымальных суадносін рэжымных момантаў, прывядзенне прыкладаў з жыцця
Дыскусія “Станоўчыя і адмоўныя бакі тэлебачання” з прывядзеннем і аналізам канкрэтных фактаў	Рагляданне фотаздымкаў, знаходжанне артыкулаў пра прадстаўнікоў флары і фаўны, аналіз галоўнай думкі інфармацыі, змешчанай на плакаце (постары) у часопісе.	Экскурсія (у тым ліку віртуальная) на адзін з радыёканалаў Беларусі	Віртуальнае наведванне інтэрнэт-сайтаў прадпрыемстваў Беларусі, выстаў дасягненняў вытворчасці.
Падбор фрагментаў мультыплікацыйных і мастацкіх	Гульня-дыскусія “Ці згодныя вы, што... (паводле матэрыялаў	Літаратурная сюжэтна-ролевая гульня “Наш	Абмеркаванне праблемна-этычных сітуацый на тэмы

фільмаў для гульні “Відэа-лато” на розныя тэмы	на тэмы маральнага, працоўнага, экалагічнага, эстэтычнага, фізічнага выхавання ў перыядычным друку).	радыётэатр”:	зносінаў у сацыяльных сетках
Складанне ілюстраванага каталога «Любімы фільм (мультфільм) дзяцінства маіх бацькоў»	Аўкцыён адказаў «Як выбіраюць занятак у вольны час?» на аснове аналізу зместу перыядычных выданняў	Удзел у сапраўдных радыёконкурсах на розныя тэмы ці сюжэтна-ролевая гульня “Удзельнічаем у радыёконкурсе чытачоў “Гучы, роднае слова!”	“Віртуальны майстар-клас”: стварэнне вырабаў з паперы, кардону, тканіны і інш. паводле інфармацыі адпаведных узросту сайтаў
Складанне хіт-параду “Любімыя тэлепраграмы маёй сям’і” з абмеркаваннем інтарэсаў членаў сям’і вучняў.	Знаходжанне ў часопісах загадак, вершаў, казак, якія дэманструюць выкарыстанне атрыманых ведаў у жыцці, дазваляюць рэалізаваць міжпрадметныя сувязі	Заданне “Аўдыёзагадка”: слуханне вучнямі дыялогаў, у якіх парушаны парадак рэплік без дэманстрацыі выяў людзей, якія размаўляюць з наступным аднаўленнем правільнай паслядоўнасці выказванняў, вызначэннем тэмы размовы	Распрацоўка сцэнарыю вэб-квэста – комплекса адукацыйных заданняў на вызначаную тэму, якія адрасуюць вучняў да пошуку інфармацыі па прапанаваных гіперспасылках на канкрэтныя інтэрнэт-старонкі.
Складанне медыятэкі кіна- і мультыплікацыйных фільмаў на тэмы “Працавітасць і лянота”, “Добрабычлівыя адносіны паміж людзьмі”, “Беражлівыя адносіны да прыроды” і інш.	Складанне і адгаванне фота-загадак на аснове аналізу зместу і мастацкага афармлення часопісаў і газет	Правядзенне конкурса радыёведучых	Метад гейміфікацыі: прадстаўленне сюжэтаў прачытаных мастацкіх твораў у выглядзе камп’ютарнай гульні
Прагляд экранізацый мастацкіх твораў з мэтай назірання за стварэннем вобразаў у літаратуры і кінамастацтве,	Складанне рэкламных паведамленняў на тэму “Свет прафесій ад А да Я” паводле зместу дзіцячых газет і часопісаў	Сюжэтна-ролевая гульня “Актуальны рэпартаж”: складанне кароткага змястоўнага паведамлення на тэмы з жыцця класа, школы, горада (вёскі), краіны і наступным	Сюжэтна-ролевая гульня “Прэс-кафенэнцыя і стваральнікаў і спажыўцоў камп’ютарных гульняў”

разнастайнасцю аўтарскіх трактовак зместу і вобразаў		агучваннем яго “у радыёэфіры”.	
Бліц-гульня «Важнае пытанне»: практыкаванні вучняў ва ўменні ставіць пытанні па змесце мультыплікацыйнага, дакументальнага, мастацкага фільма і крытычна асэнсоўваць атрыманую аўдыёвізуальную інфармацыю	Прадстаўленне сюжэту прачытаных артыкулаў у выглядзе серыі сюжэтных ілюстрацый, дыяфільма, комікса.	Прадстаўленне праслуханай аўдыёказкі ў выглядзе серыі малюнкаў з наступным складаннем і агучваннем працягу казкі	Аўкцыён адказаў “Шляхі і спосабы выкарыстання інфармацыі інтэрнэт-рэсурсаў у жыцці”
Віктарына “Адгадай мелодыю” паводле твораў дзіцячага кінематографа. Разважанне пра ролю музычнага суправаджэння ў змесце кінафільма, характарыстыцы персанажаў	Стварэнне нататак, падбор літаратурнага матэрыялу з часопісаў і газет для класнай насценнай газеты.	Вусны часопіс “З гісторыі радыёпраграм для дзяцей і падлеткаў”	Даследчая дзейнасць “Знайдзі адрозненні”: аналіз інфармацыі па адной і той жа тэме, прадстаўленай рознымі інтэрнэт-рэсурсамі
Творчае заданне “Сварэнне афішы да кінафільма”	Складанне алгарытму пошуку інфармацыі на прапанаваную тэму ў перыядычным друку	Прыдуманне выразных назваў радыёпраграм на розныя тэмы	Знаёмства пад кіраўніцтвам настаўніка з працай тэле- і радыёканалаў у інтэрнэт-прасторы

Такім чынам, рэалізацыя важнейшых напрамкаў выхавання ў сучасным інфармацыйным асяроддзі заснавана на каштоўнасцях арыентаванай інфармацыйнай дзейнасці вучняў, у працэсе якой адбываецца ўсведамленне і засваенне імі маральных норм і правілаў, развіццё эстэтычнага густу, удасканаленне інфармацыйных уменняў вучняў, узрастае ступень эмацыянальна-валявога рэгулявання паводзінаў, што адлюстроўваецца ў рэальнай дзейнасці вучняў. Пазавучэбная дзейнасць, накіраваная на фарміраванне асноў інфармацыйнай культуры вучняў пачатковых класаў сродкамі медыяадукацыі, дае шырокія магчымасці для сацыяльнага станаўлення, творчай самарэалізацыі асобы. Выкарыстанне сучаснай медыяпрасторы з адукацыйнымі мэтамі будзе спрыяць развіццю крытычнага і творчага мыслення вучняў, выхаванню культуры чытача, гледача, інтэрнэт-карыстальніка.

Выкарыстаная літаратура:

---

1 Журин, А.И. Интегрированное медиаобразование в средней школе /А.А. Журин. – 2-е изд. (эл.). – М.: БИНОМ Лаборатория знаний, 2013. – 405 с.

2 Фёдоров, А.В. Медиаобразование: История, теория и методика. – Ростов-на-Дону: Изд-во ЦВВР, 2001. – 708 с.

3 Tella S. Media nykuräivän koulutuksessa. // An electronic files: <http://www.helsinki.fi/~tella>.

4 Иванов, В.В., Зайцева, С.А. Этические проблемы формирования информационной культуры. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.viu-onlin.ru/science/publ/bulletin7/page9.html>. - Дата доступа: 29.03.2013

5 Концепция непрерывного воспитания детей и учащейся молодежи // Национальный образовательный портал [Электронный ресурс]. – 2015. – Режим доступа : <http://adu.by/?p=7769>. – Дата доступа : 25.09.2015.